

REMISSVAR
2015-06-29

Dnr 54 2010-2015

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 Stockholm

A2015/881/A
Utredningen om Matchningsanställningar (A 2014:D)

Inställning och motivering

Förbundet har tagit del av innehållet i utredningen. Direktiven för utredningen har varit att utreda förutsättningarna att skapa nya möjligheter till arbete för personer som varit arbetslösa under mycket lång tid. En anställning skulle kunna vara en subventionerad anställning som kombinerar arbete med kompetensutveckling, och inkluderar socialt och praktiskt stöd både till individ och till arbetsplats.

Subventionerade anställningar innebär i princip att individerna får kollektivavtalsenliga löner, samtidigt som arbetsgivaren erhåller en subvention vad avser lönekostnaden.

Trots höga subventioner har det visat sig svårt att hitta arbetsgivare som vill anställa denna typ av arbetstagare eftersom man prioriterat vederbörandes kompetens i företaget framför den låga lönekostnaden. Om en arbetsgivare känner osäkerhet vad avser en individs arbetsförmåga, och om hur väl individen kommer att fungera i verksamheten, finns det risk för att en anställning inte kommer till stånd.

För att överbrygga dessa svårigheter och för att arbetsgivare ska slippa risken med att anställa någon som varit långvarigt arbetslös, föreslår utredningen en s.k. matchningsanställning. Denna innebär att individen anställs hos en matchningsaktör, som har arbetsgivaransvaret för individen. Individen utför sedan i sin tur ett arbete hos ett kundföretag. Kundföretaget får då möjlighet att utan ekonomisk risk pröva hur en individ fungerar i verksamheten.

Tanken är att dessa matchningsaktörer ska upphandlas genom tillämpning av Lagen om offentlig upphandling (LOU). Genom denna typ av upphandling kan man då utnyttja redan verksamma befintliga verksamheter (även de som bedrivs i privat regi).

Vidare är utgångspunkten att kostnaden för tjänsten inte ska överstiga de kostnader staten har för andra liknande insatser, riktade till målgruppen, i offentlig regi.

Tanken är att man ska ha en försöksverksamhet på tre år innan man bestämmer hur man ska gå vidare med denna modell. Att använda en branschöverskridande och flexibel modell är bra, men kan bli svår att utvärdera. Vikten av en tydlig förankring på arbetsmarknaden är insiktsfull, men även de små företagen som inte är kopplade till arbetsmarknadens parter måste involveras.

Förbundet delar statens uppfattning om att man måste hitta någon slagkraftig lösning på problemet med långvarigt arbetslösa. Det kan därför inte vara fel att man söker sig fram genom att pröva nya modeller för anställningar. För småföretagare är varje ny anställning ett riskmoment inte minst med tanke på det dryga sjuklöneansvaret. Måhända kan en företagare känna sig tryggare genom att inte behöva anställa någon individ för att pröva vad denna går för men å andra sidan kanske den nya modellen bli ett slag i luften som inte förändrar något väsentligt. En individ som inte fungerar och platsar i verksamheten kommer väl att utgöra ett störningsmoment oavsett om denne är anställd eller medverkar i form av en matchningsanställning.

Utredningen framhåller oriktigheten i att använda krav på kollektivavtal vid upphandling och att de kollektivavtalsliknande kraven måste preciseras noga. Eftersom 4 av 5 nya jobb skapas i små och medelstora företag, vilka till stor utsträckning saknar kollektivavtal, blir detta en väsentlig parameter.

Betalningsvillkor och den angivna personalsammansättningen, med viss andel utpekade specialister, medför att få om inga småföretag kommer att kunna medverka vid upphandlingarna av matchningsuppdrag. Den konstaterade tveksamheten om att möjligheterna att göra vinst på uppdraget kan innebära svårigheter att få tillräckligt gensvar av aktörer, men det kommer i vart fall att skapa begränsningar för de mindre företag som skulle kunna vara intresserade.

Utredningen och förslaget är dock behäftat med en del brister. Det finns ingen konsekvensanalys över om metoden kan bli konkurrensnedvridande och utnyttjas av oseriösa aktörer, vilket har visat sig vid t.ex. nystartsjobb. Även socialt företagande har visat sig kunna snedvrیدا konkurrens genom prisdumpning.

Att Arbetsförmedlingen föreslås ansvara för både upphandlingar och utvärdering av försöksperioden kan synas olyckligt. Det vore lämpligt att ha fristående utvärderare, gärna med inhämtande av erfarenheter från småföretag.

Förbundet menar slutligen att det dock är värt att prova denna modell för att så småningom göra en utvärdering av hur den lyckats. Varje ny modell kan vara värd att pröva!

I detta ärende har förbundsordföranden Leif Svensson beslutat och förbundsjuristen Wiggo Lindgren, varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Leif Svensson

Leif Svensson
Förbundordförande